

(80)
SEKSENİNCİ SÛRE
ABESE

Mekke'de inmiştir, 42 âyettir. Adını, «yüzünü ekşitti», yahut «buruşturdu» anlamına gelen ilk kelimesinden almıştır.

Sûrenin inişiyile ilgili olay kısaca şöyledir: Resûlullah bazı Kureyş ileri gelenlerine İslâm'ı anlatırken âmâ bir müslüman olan Abdullah b. Ümmü Mektûm ondan kendisini aydınlatmasını istemiş, fakat muhataplarını gücendirmek istemeyen Resûlullah onunla ilgilenememiş, ısrardan dolayı biraz da yüzünü ekşitmiş, bu yüzden sûrenin başındaki âyetlerle tenkit ve ikaz edilmiştir.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1, 2, 3, 4. (Peygamber), âmânın kendisine gelmesinden ötürü yüzünü ekşitti ve geri döndü. (Resûlüm! Onun halini)

sana kim bildirdi! Belki o temizlenecek, yahut öğüt alacak da o öğüt ona fayda verecek.

5, 6, 7. Kendini (sana) muhtaç görmeyene gelince, sen ona yöneliyorsun. Oysa ki onun temizlenip arınmasından sen sorumlu değilsin.

8, 9, 10. Fakat koşarak ve (Allah'tan) korkarak sana gelenle de ilgilenmiyorsun.

11, 12, 13, 14, 15, 16. Hayır! Şüphesiz bunlar (âyetler), değerli ve güvenilir kâtiplerin elleriyle (yazılıp) tertemiz kılınmış, yüce makamlara kaldırılmış mukaddes sahifelerde (yazılı) bir öğüttür, dileyen ondan (Kur'an'dan) öğüt alır.

17. Kahrolası insan! Ne inkârcıdır!

18. Allah onu neden yarattı?

19. Bir nutfeden (spermadan) yarattı da ona şekil verdi.

20. Sonra ona yolu kolaylaştırdı.

(Âyet, «Ana karnından çıkmayı kolaylaştırdı.» veya «Hayır ve şer yolunu seçmeyi kolaylaştırdı» şekillerinde anlaşılmıştır.)

21. Sonra onun canını aldı ve kabre soktu.

22. Sonra dilediği bir vakitte onu yeniden diriltir.

23. Hayır! (İnsan) Allah'ın emrettiğini yapmadı.

24. İnsan, yediğine bir baksın!

25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32. Şöyle ki: Yağmurlar yağdırdık. Sonra toprağı göz göz yarıdık da oradan ekinler, üzüm bağları, sebzeler, zeytin ve hurma ağaçları, iri ve sık ağaçlı bahçeler, meyveler ve çayırlar bitirdik. (Bütün bunlar) sizi ve hayvanlarınızı yararlandırmak içindir.

33. Kulakları sağır eden o ses geldiğinde,

34, 35, 36. İşte o gün kişi kardeşinden, annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçır.

37. O gün, herkesin kendine yetip artacak bir derdi vardır.

38, 39. O gün bir takım yüzler parlak, güleç ve sevinçlidir.

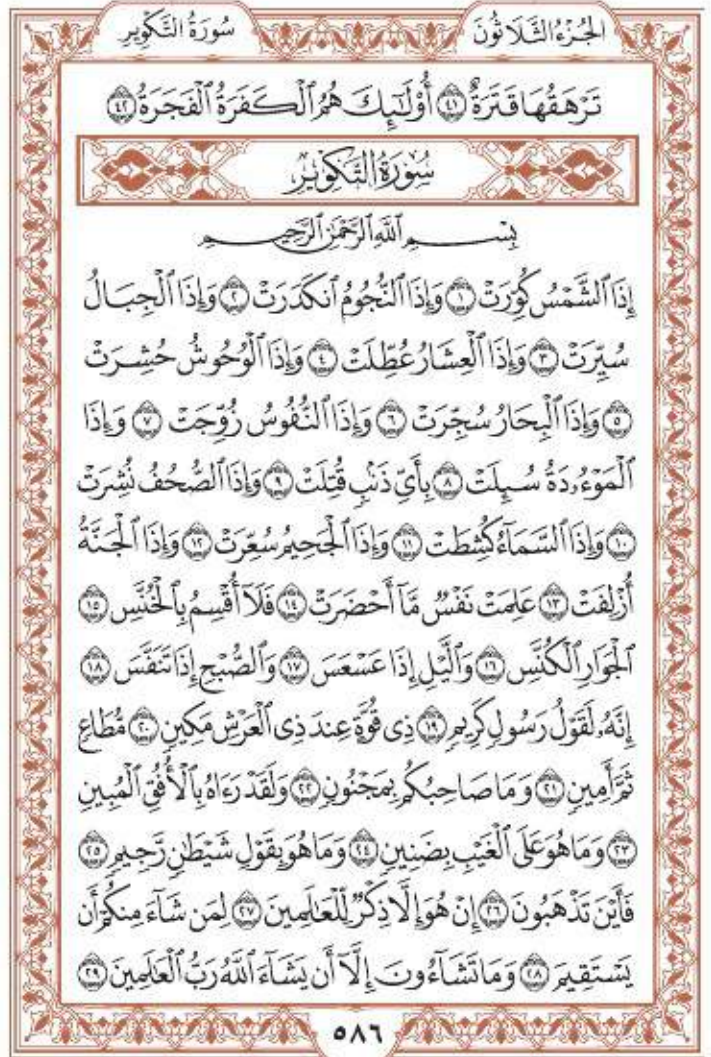
40, 41, 42. Yine o gün birtakım yüzleri de keder bürümüş, hüzünden kapkara kesilmiştir. İşte bunlar kâfirlerdir, günahkârlardır.

(81)
SEKSEN BİRİNCİ SÜRE
et-TEKVİR

Mekke'de inmiştir, 29 âyettir. Sürenin başında güneşin dürülmesinden söz edilmiş ve adını da buradan almıştır. Sürenin söz dizisinde, ihtiva ettiği konuya ilişkin anlamları yankılandırıran ve güçlendiren mükemmel bir musiki, taklit edilemez bir âhenk vardır.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Güneş katlanıp dürüldüğünde,
2. Yıldızlar (*kararıp*) döküldüğünde,
3. Dağlar (*sallanıp*) yürütüldüğünde,
4. Gebe develer salıverildiğinde,
5. Vahşi hayvanlar toplanıp bir araya getirildiğinde,
6. Denizler kaynatıldığında,
7. Ruhlar (*bedenlerle*) birleştirildiğinde,
- 8, 9. Diri diri toprağa gömülen kıza, hangi günah sebebiyle öldürüldüğü sorulduğunda,
10. (*Amellerin yazılı olduğu*) defterler açıldığında,
11. Gökyüzü sıynılıp alındığında,
- 12, 13. Cehennem tutuşturulduğunda ve cennet yaklaştırıldığında,
14. Kişi neler getirdiğini öğrenmiş olacaktır.
- 15, 16. Hayır! Akıp giden, bir kaybolup bir etrafı aydınlatan yıldızlara andolsun,
17. Kararmaya yüz tuttuğunda geceye andolsun,
18. Ağarmaya başladığında sabaha andolsun ki,
- 19, 20. O (*Kur'an*), şüphesiz değerli, güçlü ve Arş'ın sahibi (*Allah'ın*) katında itibarlı bir elçinin (*Cebrail'in*) getirdiği sözdür.

21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29. O orada sayılan, güvenilen (*bir elçi*) dir. Arkadaşınız (*Muhammed*) de mecnun değildir. Andolsun ki, onu (*Cebrail'i*) apaçık ufukta görmüştür. O, gaybın bilgilerini (*sizden*) esirgemez. O lânetlenmiş şeytanın sözü de değildir. Hal böyle iken nereye gidiyorsunuz? O, herkes için, sizden doğru yolda gitmek isteyenler için bir öğüttür. Âlemlerin Rabbi Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz.

(Âyetteki «gayb»dan kastedilen mana, duyu organlarıyla idrak edilemeyen ve fakat inanılması gereken iman esaslarını içine almaktadır. Allah Resûlünün onlar hakkında cimri davranmadığı, yani herhangi bir şeyi gizlemediği açıklanmıştır.)